പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 227

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/ifn

വേദവ്യാസഃ

പാർവത്യുവാച-

വിസ്തരേണ മയാചക്ഷ്വ മംത്രാർഥപദഗൗരവമ് .

ഈശ്വരസ്യ സ്വരൂപം ച തദ്വിഭൂതിഗുണാംസ്തഥാ 1.

തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം ധാമവ്യൂഹഭേദാംസ്തഥാ ഹരേഃ .

സർവമാഖ്യാഹി തത്ത്വേന മമ സർവസുരേശ്വര 2.

ഈശ്വര ഉവാച-

ശൃണു ദേവി പ്രവക്ഷ്യാമി സ്വരൂപം പരമാത്മനഃ .

വിഭൂതിഗുണസംഘാതം തദവസ്ഥാത്മകം ഹരേഃ 3.

യഃ പരഃ പുരുഷോ വിഷ്ണുർനാരായണ ഉദാഹൃതഃ .

സ ഈശ്വരശ്ച ജഗതാം പരമാത്മാ സനാതനഃ 4.

വിശ്വതഃ പാണിപാദശ്ച ചക്ഷുഷ്മാന്വിശ്വതഃ പ്രഭുഃ .

വിശ്വാനി ഭുവനാന്യസ്മിന്ധാമാനി പരമാണി വൈ 5.

ധാരയൻസോഽപ്യത്യതിഷ്ഠന്മനാംസി ച മനീഷിണാമ് .

ഏവം ബഹുസ്വരൂപഃ സഞ്ച്ഛ്രീപതിഃ പുരുഷോത്തമഃ .

ഈശ്വരർയ്യാ സഹഭോഗാർഥം ദിവ്യമംഗലരൂപവാൻ 6.

ബൃഹച്ഛരീരോഽഗ്നിസമാനരൂപോ യുവാ കുമാരത്വമുപേയിവാൻഹരിഃ .

രേമേ ശ്രിയാസൗ ജഗതാം ജനന്യാ സ്വജ്യോത്സ്നയാ ചംദ്രഇവാമൃതാംശുഃ 7.

അയം ച ജഗദീശ്വര്യ്യാ കുമാരോ നിത്യയൗവനഃ .
കംദർപ്പകോടിലാവണ്യഃ സ തസ്ഥേ പരമേ പദേ 8.
ഭോഗാർഥം പരമം വ്യോമ ലീലാർഥമഖിലം ജഗത് .
ഭോഗേന ക്രീഡയാ വിഷ്ണോർവിഭൂതിദ്വയസംസ്ഥിതിഃ 9.
ഭോഗേ നിത്യസ്ഥിതിസ്തസ്യ ലീലാം സംഹരതേ കദാ .
ഭോഗോ ലീലാ ഉഭൗസ്തസ്യ ധാർയ്യേതേ ശക്തിമത്തയാ 10.
ത്രിപാദ്വ്യാപ്തിഃ പരേ ധാമ്നി പാദോസ്യേഹാഭവത്പുനഃ .
ത്രിപാദ്വിഭൂതിർനിത്യാ സ്യാദനിത്യം പാദമൈശ്വരമ് 11.
നിത്യം തദ്രൂപമീശസ്യ പരേ ധാമ്നി സ്ഥിതം ശുഭമ് .
അച്യുതം ശാശ്വതം ദിവ്യം സദാ യൗവനമാശ്രിതമ് 12.
നിത്യം സംഭോഗമീശ്വര്യാ ശ്രിയാ ഭൂമ്യാ ച സംവൃതമ് .
നിത്യൈവേഷാ ജഗന്മാതാ വിഷ്ണോഃ ശ്രീരനപായിനീ 13.
യഥാ സർവഗതോ വിഷ്ണുസ്തഥാ ലക്ഷ്മീശ്ശുഭാനനേ .
ഈശാനാ സർവജഗതോ വിഷ്ണുപത്നീ സദാ ശിവാ 14.
സർവതഃ പാണിപാദാംതാ സർവതോഽക്ഷിശിരോമുഖീ .
നാരായണീ ജഗന്മാതാ സമസ്തജഗദാശ്രയാ 15.
യദപാങ്ഗാശ്രിതം സർവം ജഗത്സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .
ജഗത്സ്ഥിതിലയൗ യസ്യാ ഉന്മീലനനിമീലനാത് 16.
സർവസ്യാദ്യാ മഹാലക്ഷ്മീസ്ത്രിഗുണാ പരമേശ്വരീ .
ലക്ഷ്യാലക്ഷ്യസ്വരൂപാ സാ വ്യാപ്യ കൃത്സ്നം വ്യവസ്ഥിതാ 17.
ശൂന്യം തദഖിലം വിശ്വം വിലോക്യ പരമേശ്വരീ .
ശൂന്യം തദഖിലം സ്വേന പൂരയാമാസ തേജസാ 18.
സാ ലക്ഷ്മീർധരണീ ചൈവ നീലാദേവീതി വിശ്രുതാ .
ആധാരഭൂതാ ജഗതഃ പൃഥിവീരൂപമാശ്രിതാ 19.
തോയാദിരസരൂപേണ സൈവ നീലാവപുർഭവേത് .
ലക്ഷ്മീരൂപത്വമാപന്നാ ധനവാഗ്രൂപിണീ ഹി സാ 20.

ഏവം ദേവീസ്വരൂപാ സാ ജഗതഃ ശ്രീഃ ശ്രിതാഹരിമ് .

സമസ്തവിദ്യാഭേദാ സ്യുർലക്ഷ്മീരൂപാ വരാനനേ 21.

ശ്രീരൂപമഖിലം സർവം തസ്യാ ഹി വപുരുച്യതേ .

സൗംദര്യം ശീലവൃത്തം ച സൗഭാഗ്യം സ്ത്രീഷു സംസ്ഥിതമ് .

തസ്യാ രൂപം ച ഗിരിജേ സർവാസാം മൂർധ്നി യോഷിതാമ് 22.

യസ്യാഃ കടാക്ഷായ തമോഗ്രദൃഷ്ട്യാ ബ്രഹ്മാശിവസ്സ്വർഗപതിർമഹേംദ്രഃ .

ചംദ്രശ്ച സൂര്യോ ധനദോപമോഗ്നിഃ പ്രഭൂതമൈശ്വര്യമവാപ്നുവംതി 23.

ലക്ഷ്മീഃ ശ്രീഃ കമലാ വിദ്യാ മാതാ വിഷ്ണുപ്രിയാ സതീ .

പദ്മാലയാ പദ്മഹസ്താ പദ്മാക്ഷീ ലോകസുംദരീ 24.

ഭൂതാനാമീശ്വരീ നിത്യാ സഹ്യാ സർവഗതാ ശുഭാ .

വിഷ്ണുപത്നീ മഹാദേവീ ക്ഷീരോദതനയാ രമാ 25.

അനംതാ ലോകമാതാ ഭൂർനീലാ സർവസുഖപ്രദാ .

രുക്മിണീ ച തഥാ സീതാ സർവവേദവതീ ശുഭാ 26.

സതീ സരസ്വതീ ഗൗരീ ശാംതിഃ സ്വാഹാ സ്വധാ രതിഃ .

നാരായണീ വരാരോഹാ വിഷ്ണോർനിത്യാനപായിനീ 27.

ഏതാനി പുണ്യനാമാനി പ്രാതരുത്ഥായ യഃ പഠേത് .

സ മഹാശ്രിയമാപ്നോതി ധനധാന്യമകല്മഷമ് 28.

ഹിരണ്യവർണാം ഹരിണീം സുവർണരജതഃ സ്രജാമ് .

ചംദ്രാം ഹിരണ്മയീം ലക്ഷ്മീം വിഷ്ണോരനപഗാമിനീമ് 29.

ഗന്ധദ്വാരാം ദുരാധർഷാം നിത്യപുഷ്ടാം കരീഷിണീമ് .

ഈശ്വരീം സർവഭൂതാനാം താമിഹോപഹ്വയേ ശ്രിയമ് 30.

ഏവം ഋക്സംഹിതായാം തു സ്തൂയമാനാ മഹേശ്വരീ .

സർവൈശ്വര്യസുഖം പ്രാദാച്ഛിവാദീനാം ദിവൗകസാമ് 31.

അസ്യേശാനാ ഹി ജഗതോ വിഷ്ണുപത്നീ സനാതനീ .

യദപാങ്ഗാശ്രിതം സർവം ജഗത്സ്ഥാവരജംഗമമ് 32.

യസ്യ വക്ഷസി സാ ദേവീ പ്രഭാഗാവിവ തിഷ്ഠതി .

സ വൈ സർവേശ്വരഃ സാക്ഷാദക്ഷരഃ പുരുഷോഽവ്യയഃ 33.

സ വൈ നാരായണഃ ശ്രീമാന്വാത്സല്യഗുണസാഗരഃ .

സ്വാമീ സുശീലഃ സുഭഗഃ സർവജ്ഞഃ സർവശക്തിമാൻ 34.

നിത്യം സംപൂർണകാമശ്ച നൈസർഗികസുഹൃത്സഖാ .

കൃപാപീയൂഷജലധിഃ ശരണം സർവദേഹിനാമ് 35.

സ്വർഗാപവർഗസുഖദോ ഭക്താനാം കരുണാകരഃ .

ശ്രീമതേ വിഷ്ണവേ തസ്മൈ ദാസ്യം സർവം കരോമ്യഹമ് 36.

ദേശകാലാദ്യവസ്ഥാ തു സർവാസു കമലാപതേഃ .

ഇതി സ്വരൂപം സംസിദ്ധം സുഖം ദാസ്യമവാപ്നുയാത് 37.

ഏവം വിദിത്വാ മംത്രാർഥം തദ്ഭക്തിം സമ്യഗാചരേത് .

ദാസഭൂതമിദം തസ്യ ജഗത്സ്ഥാവരജംഗമമ് 38.

ശ്രീമന്നാരായണഃ സ്വാമീ ജഗതാം പ്രഭുരീശ്വരഃ .

മാതാ പിതാ സുതോ ബംധുർനിവാസഃ ശരണം ഗതിഃ 39.

കല്യാണഗുണവാൻശ്രീശഃ സർവകാമഫലപ്രദഃ .

യോഽസൗ നിർഗുണ ഇത്യുക്തഃ ശാസ്ത്രേഷു ജഗദീശ്വരഃ 40.

പ്രാകൃതൈർഹേയസംയുക്തൈർഗുണൈർഹീനത്വമുച്യതേ .

യത്ര മിഥ്യാ പ്രപഞ്ചത്വം വാക്യൈർവേദാംതഗോചരൈഃ 41.

ദൃശ്യമാനമിദം സർവമനിത്യമിതി ചോച്യതേ .

അത്രാപി പ്രാകൃതം രൂപമണ്ഡസ്യൈവ വിനാശനമ് 42.

പ്രാകൃതാനാം ഹി രൂപാണാമനിത്യത്വം തഥോച്യതേ .

ഇമമർഥം മഹാദേവി പ്രകൃതേരുദ്ഭവം ഹരേഃ 43.

ക്രീഡാർഥം ദേവദേവസ്യ വിഷ്ണോർലീലാധികാരിണഃ .

ലോകൈശ്ചതുർഭിർദശഭിഃ സാഗരൈർദ്വീപസംയുതൈഃ 44.

ഭൂതൈശ്ചതുർവിധൈശ്ചാപി ഭൂധരൈശ്ച മഹോച്ഛ്രയൈഃ .

പരിപൂർണമിദം രമ്യമംഡം പ്രകൃതിസംഭവമ് 45.

ദശോത്തരഗുണോപേതം സപ്താവരണസംവൃതമ് .

കലാകാഷ്ഠാദിരൂപേണ യഃ കാലം പരിവർതതേ 46.

കാലേനൈവ ജഗത്സർഗസ്ഥിതിസംഹരണം ഭവേത് .

ചതുര്യുഗസഹസ്രം വൈ ബ്രഹ്മണോ ദിവസോ ഭവേത് 47.

താവംതി രാത്രിവർഷാണി ബ്രഹ്മണോഽവ്യക്തജന്മനഃ .

ക്ഷയേ തു ബ്രഹ്മണഃ പ്രാപ്തേ സർവസംഹാരകോ ഭവേത് 48.

അംഡമംഡഗതാ ലോകാ ദഹ്യംതേ കാലവഹ്നിനാ .

സർവാത്മാനസ്തഥാ വിഷ്ണോഃ പ്രകൃതൗ വിനിവേശിതാഃ 49.

അംഡാവരണഭൂതാനി പ്രകൃതൗ ലയമാപ്നുയുഃ .

സാ സർവജഗദാധാരാ പ്രകൃതിർഹരിസംശ്രിതാ 50.

തയാ ജഗത്സർഗലയൗ കരോതി ഭഗവാൻസദാ .

ക്രീഡാർഥം ദേവദേവേന സൃഷ്ടാ മായാ ജഗന്മയീ 51.

അവിദ്യാ പ്രകൃതിർമായാ ഗുണത്രയമയീ സദാ .

സർഗസ്ഥിതിലയാനാം സാ ഹേതുഭൂതാ സനാതനീ 52.

യോഗനിദ്രാ മഹാമായാ പ്രകൃതിസ്ത്രിഗുണാന്വിതാ .

അവ്യക്താ ച പ്രധാനം ച വിഷ്ണോർലീലാവികാരിണഃ 53.

ജഗത്സർഗലയൗ സ്യാതാം പ്രകൃതേരേവ സർവദാ .

അസംഖ്യപ്രകൃതേഃ സ്ഥാനം നിബിഡധ്വാന്തമവ്യയമ് 54.

ഊർധ്വം തു സീമ്നി വിരജാ നിസ്സീമാധസ്സനാതനീ .

തയാദൃതം ജഗത്സർവം സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മാദ്യവസ്ഥയാ 55.

വികാസസംകോചാവസ്ഥേ തസ്യാം സർഗലയൗ സ്മൃതൗ .

ഏവം സർവാണി ഭൂതാനി പ്രകൃത്യംതർഗതാനി വൈ 56.

തതഃ ശൂന്യമിദം സർവം പ്രകൃത്യംതർഗതം മഹത് .

ഏവം പ്രകൃതിരൂപായാ വിഭൂതേ രൂപമുത്തമമ് 57.

ത്രിപാദ്വിഭൂതിരൂപം തു ശൃണു ഭൂധരനംദിനി .

പ്രധാന പരമവ്യോമ്നോരംതരേ വിരജാ നദീ 58.

വേദാംഗസ്വേദജനിതതോയൈഃ പ്രസ്രാവിതാ ശുഭാ .

തസ്യാഃ പാരേ പരേ വ്യോമ്നി ത്രിപാദ്ഭൂതിസ്സനാതനീ 59.

അമൃതം ശാശ്വതം നിത്യമനന്തം പരമം പദമ് .

ശുദ്ധം സത്വമയം ദിവ്യമക്ഷരം ബ്രഹ്മണഃ പദമ് 60.

അനേകകോടിസൂര്യാഗ്നി തുല്യ വർചസമവ്യയമ് .

സർവവേദമയം ശുദ്ധം സർഗപ്രലയവർജിതമ് 61.

അസംഖ്യമജരം നിത്യം ജാഗ്രത്സ്വപ്നാദിവർജിതമ് .

ഹിരണ്മയം മോക്ഷപദം ബ്രഹ്മാനംദസുഖാവഹമ് 62.

സമാനാധിക്യരഹിതമാദ്യംതരഹിതം ശുഭമ് .

തേജസാത്യദ്ഭുതം രമ്യം നിത്യമാനംദസാഗരമ് 63.

ഏവമാദിഗുണോപേതം തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം പദമ് .

ന തദ്ഭാസയതേ സൂര്യോ ന ശശാംകോ ന പാവകഃ 64.

യദ്ഗത്വാ ന നിവർതംതേ തദ്ധാമ പരമം ഹരേഃ .

തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം ധാമ ശാശ്വതം നിത്യമച്യുതമ് .

ന ഹി വർണയിതും ശക്യം കല്പകോടിശതൈരപി 65.

ഹരേഃ പദം വർണയിതും ന ശക്യം മയാ ച ധാത്രാ ച മുനീംദ്രസങ്ഘൈഃ .

യസ്മിൻപദേ ഹ്യച്യുത ഈശ്വരോ യഃ സോ അങ്ഗ വേദ യദി വാ ന വേദ 66.

യദക്ഷരം വേദഗുഹ്യം യസ്മിന്ദേവാ അധി വിശ്വേ നിഷേദുഃ .

യസ്തന്നോ വേദ കിമൃചാ കരിഷ്യതി യേ തദ്വിദുസ്ത ഇമേ സമാസതേ 67.

തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം ധാമ സദാ പശ്യംതി സൂരയഃ .

അക്ഷരം ശാശ്വതം ദിവ്യം ദേവി ചക്ഷുരിവാതതമ് 68.

തത്പ്രവേഷ്ടുമശക്യം ച ബ്രഹ്മരുദ്രാദിദൈവതൈഃ .

ജ്ഞാനേന ശാസ്ത്രമാർഗേണ വീക്ഷ്യതേ യോഗിപുംഗവൈഃ 69.

അഹം ബ്രഹ്മാ ച ദേവാശ്ച ന ജാനംതി മഹർഷയഃ .

സർവോപനിഷദാമർഥം ദൃഷ്ട്വാ വക്ഷ്യാമി സുവ്രതേ 70.

വിഷ്ണോഃ പദേ ഹി പരമേ പദേ തത്സശുഭാഹ്വയേഃ .

യത്ര ഗാവോ ഭൂരിശൃംഗാ ആസതേ സുസുഖാഃ പ്രജാഃ 71.

അത്രാഹ തത്പരം ധാമ ഗോപവേഷസ്യ ശാർങ്ഗിണഃ .
തദ്ഭാതി പരമം ധാമ ഗോഭിർഗോപൈസ്സുഖാഹ്വയൈഃ 72.
ആദിത്യവർണം തമസഃ പരസ്താജ്ജ്യോതിരച്യുതമ് .
ആധാരോ ബ്രഹ്മണോ ലോകശ്ശുദ്ധസത്ത്വസ്സനാതനഃ 73.
സാമാന്യാ വിഭിതേ ഭൂമിന്ത്യേസ്മിൻശാശ്വതേ പദേ .
തസ്ഥതുർജാഗരൂകേസ്മിന്യുവാനൗ ശ്രീസനാതനൗ 74.
യതഃ സ്വസാരൗ യുവതീ ഭൂനീലേ വിഷ്ണുവല്ലഭേ .
അത്ര പൂർവേ യേ ച സാധ്യാ വിശ്വേദേവാസ്സനാതനാഃ 75.
തേ ഹ നാകം മഹിമാനസ്സചന്തേ ശുഭദർശനാഃ .
തത്ര വിജ്ഞാനിനോ വിപ്രാ ജാഗൃവാംസസ്സമിന്ധതേ 76.
തത്പദം ജ്ഞാനിനോ വിപ്രാ യാംതി സംവാസമിച്ഛവഃ .
തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം ധാമ മോക്ഷ ഇത്യഭിധീയതേ 77.
തസ്മിൻബംധവിനിർമുക്താഃ പ്രാപ്നുവന്തി സുഖം പദമ് .
തത്പ്രാപ്യ ന നിവർതംതേ തസ്മാന്മോക്ഷ ഉദാഹൃതഃ 78.
മോക്ഷം പരം പദം ദിവ്യമമൃതം വിഷ്ണുമംദിരമ് .
അക്ഷരം പരമം ധാമ വൈകുണ്ഠം ശാശ്വതം പദമ് 79.
നിത്യഞ്ച പരമം വ്യോമ സർവോത്കൃഷ്ടം സനാതനമ് .
പര്യ്യായവാചകാന്യസ്യ പരധാമ്നോച്യുതസ്യ ച .
തസ്യ ത്രിപാദ്വിഭൂതേസ്തു രൂപം വക്ഷ്യാമി വിസ്തരാത് 80.
ഇതി ശ്രീപാദ്മേമഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ ത്രിപാദ്വിഭൂതികഥനംനാമ സപ്തവിംശത്യധികദ്വിശതതമോഽധ്യായഃ 227 .